

సీతకావరం

[కథానిక]

“దంతావధానం అయిందా బావా?” అంది సీత వాకిలిముందు రథంముగ్గు వేసి సావిట్లో కొస్తూను.

“మీ అక్కయ్య లేదుగా మరి...రాత్రి.....” అన్నానేను, మొహంమీదికి వాలిన జుట్టు పైకి తీసుకుంటూ కనుకొలకుల్లోంచి చూసి.

“నేనున్నాగా సీత్యవ్యటానికి?” అంది కొంచెం కోపంగా చూస్తున్నట్లు కిట్లు అదోలా పెట్టి. అయినా పెదిమెలమీది కొంటెనవ్వుశశశశ కనిపిస్తూనేవుంది.

“అయితే వరసలు తప్పినట్టున్నాయి ‘తావధా’ లికి” అన్నా బింకంగా. కొంచెం ధైర్యం చిక్కింది.

“తప్పక్కలేదు. నిన్న సాయంత్రం కారపు శన గలు పెట్టాగా!” అంది పక్కన నవ్వి. అంత అమాయకపునవ్వు ఎలా చేతైంసి! నాలో ఏదో మాలిన్యం వుండేమో! మళ్లా ఇంకోమెట్టెక్కిస్తూ—

“కాని నఖాలుమాత్రం సోమరిపోతుల్లా కూర్చున్నాయి.” అన్నా, గుండె బిక్కుబిక్కు మంటున్నా కూడా. సూక్ష్మంగా సీతకళ్లలోకి చూస్తూ. ఆలమూయి ఎంతో ధీమాగా “నిజమే, జాజిమొగ్గులు కోయిస్తే సరిపోయేది వాటితో” అంది. నాకు సందు చిక్కలేదు.

“...టడిపోయా.....” నన్నా విజయగర్వంతో.

“నేనుమాత్రం గెలిచానా, బావా?...నా నోరు పడేపోయిందికదా ఈ నాలుగేళ్లనుంచీని.....ఎన్నాళ్ళయిందీ సరసమైన మాట విని?” అంటూ బొటబొటా కన్నీరు కార్చింది. నాకు బాగా అర్థం కాలేదు. నాలో ఎవరో “నువ్వు తప్ప చేశావేమో, ఊమాపణకోరుకో” అని తొందర చెయ్యటం మొదలెట్టాక.

కంగారుగా
“...సీతా, ఎందుకలా ఏడుస్తావు? నేను మాటవరసకి

అన్నా... తప్పుంటే ఊమిం...” నామాట పూర్తికాక మునుపే నా పెదిమెలికి తాకితాకనట్లుగా, తామరమొగ్గులాంటి తనచేతిని అడ్డంపెట్టి “ఎంతమాట, బావా! నన్ను ఒత్తినశుభ్రుకింద కట్టేశావా?... ఎండి మోడైపోతున్న యీ కట్టెకి మళ్లా చిగిర్చేందుకు జీవజలం పోశావు నువ్వు, యిప్పుడు...” అంది. నక్షత్రాల్లాగా మెరిసే కళ్ళల్లో, కదుల్తున్న హృదయవేదనా బాష్పం బాష్పకణమై కొలకుల్లోంచి జారి నున్నది కపోలం మీదుగా గుండీఊడిన బాకెట్టుపువ్వుని తడిసి గుండెల్లో కోసిపోయి తిన వలయాన్ని పూర్తిచేసుకుంది. ఆ వలయంలో సుఖతిరిగిపోతున్న నేను “హారే రామ, హారే రామ!” అనే ధ్వనికి ఉలిక్కిపడి పక్కకి తిరిగేసరికి, కాలవలో స్నానంచేసి తడిబట్టల్లో తిరిగివస్తున్న సీతలత్తగారు కనిపించింది. సీత లోపలి కెళ్లి ఎంతసేపయిందో నాకు తెలీదు. ఏమిటీ ఈఅనుభవం?!

అత్తగారు వస్తూనే “ఇంకా మొహం కడుక్కోలేదు నాయనా?” అంటూ “ఒసేయి, మీ బావకి తాటాకూ, కచ్చికా యివ్వవే!” అని ఓకేక పెట్టింది కోడలికి వినిపించేట్టుగా.

“అక్కలేదు పిన్నీ, నా దగ్గర టూత్ పేస్టూ, బ్రష్టూ వున్నాయి. సీళ్లుమాత్రం చాలు...” అన్నా. సీత గుండుచెంబుతో సీళ్లు తెచ్చియిచ్చింది.

“ఏమో నాయనా, మాకు కచ్చికా, తాటాకే అలవాటు. పల్లెటూరుకదూ!... మరిచిపోయా, కాఫీ కావాలిగా సీకు!... ఒసే సీతా, సీకు మీ ఊళ్లో అలవాటేగా?...పొడి దొరకదు కామాలు ఈ ఊళ్ళో!... పోసీ, బిళ్లలకాఫీ బాగుంటుందా!...” అంటూ, నామాట

కథకుడు :

శ్రీ రా. సీ. ఆంజనేయశాస్త్రి

వినిపించుకోకుండానే చాకలాడితో కాఫీబిళ్ళలు తెమ్మని పురమాయించి దొడ్లో కెల్లిపోయింది సీతలత్తగారు.

కూలీల ఎద్దడి జాస్తీగా వుండడంచేత ఆ ఏడు నూర్చిళ్లు, సంక్రాంతి వెల్లినాకూడా, పూర్తి కాలేదు. సీతమొగుడు తెల్లారుఝామునే పొలం వెల్లిపోయాడు కూలీలతోపాటు... వెండిగ్లాసులో కాఫీ నాముందు పెట్టి వెళ్లబోతుంటే "...నువ్వు తాగావా సీతా?" అన్నా. ఒక్కక్షణం ఆగి, వెనక్కి తిరక్కుండానే "అలవాటు తప్పింది" అందిబరువుగా. "ఇవాటికి తాగరాదూ?...." అన్నా సంకోచిస్తూ. గిరుక్కున వెనక్కు తిరిగి తీక్షణంగా నా మొహంలోకి చూస్తూ "నిజంగా అంటున్నావా, బావా?... ఇంత ఆదరణగా ఇలా నన్ను ఆడిగినవాళ్లే?" అని యింకోగ్లాసు తెచ్చి, నగం దాట్లో పోసుకుని ఎంతో ఆప్యాయంగా తాగసాగింది. తృప్తిపడ్డకళ్ళతో, కాఫీగుక్క శంఖంలాంటి ఆఆమ్మాయి కంఠంలోంచి జారి అదృశ్యం అయ్యేదాకా చూస్తూ నెమ్మదిగా నేను కూడా చెంచాలోంచి కొంచెం కాఫీ చప్పరిస్తుంటే "... బావా... కాఫీ బాగుందా?" అని ప్రశ్నించింది మా మూలు ధోరణిలో. "ఓ, దివ్యంగా వుంది. నువ్వుకూడా తాగటంవల్ల మరీని" అన్నా, "నేను చేసిన పనికి సంతోషించేవాళ్లు యీ ప్రపంచంలో ఒక్కళ్ళన్నా ఉన్నారని నా కిష్టడే తెలిసింది..." అంటూంటే సంతోషం కనపడుస్తూనే వున్నాయి బుగ్గలు. కాని కళ్లు మాత్రం అశ్రుకణాల్ని విడవటం మానలేదు.....

మధ్యాహ్నం భోజనానికి నేనూ, సీతమొగుడూ కలిసే కూర్చున్నాం. చిన్నప్పడు కలిసి చదువుకున్న రోజుల్లో గోడుబిళ్ళ లాడడం, ఆబిళ్ల అతని కంటికి తాకటం, అప్పుడు జరిగిన పోట్లాటలూ, పంతులుగారి చదరని చాకుతో కోస్తే, మాయిద్దర్ని చవుతుతో బాది కోదండంవేయించడం- అన్నీ గుర్తుచేశాడు. ఎంతో చనువుగానూ, సంతోషంగానూ మాట్లాడుతున్నాడు. సీతలత్తగారు బడ్డిస్తోంది.... దోసకాయపచ్చడి ఉప్పు కషాయం!

"ఇంత ఉప్పు పోశానేమిటమ్మా?" అన్నాడు సీతమొగుడు.

"ఇద్దరం వేశామల్లే వుంది...." అని చప్పన నాలిక కరుచుకొని, "మరిచిపోయి రెండుమాట్లు వేశా

కామూలు" అని సీట్లునమిలింది. సీతమొగుడు ఉగ్రుడై "అది చేసిన పచ్చడి నాకు వేశావా?... జ్ఞానం లేదూ? దవడ రాలకొడతా" నంటూ విస్తరి చింపేసి, చెయ్యెత్తి అమాంతం తల్లిమీదికి దూకబోతుంటే, నేను నిశ్చేష్టుడినై "రామం!..." అని మాత్రం అన్నా. అంత వరకూ, పరాయివాణ్ణి, నేను ప్రక్కనున్నాననే సంగతే అతనికి తట్టలేదు ఆకోపంలో. నామాట వినేసరికి అతనికి పాపం చచ్చినచావైంది. తలెత్తి నావైపు చూడలేకపోయాడు. రెండంగళ్లో దొడ్లోకెల్లి చెయ్యి కడుక్కుని చకచకా పొలాని కెల్లిపోయాడు. పక్కగదిలోంచి సీతవడుపు విని విస్తోంది. సీతలత్తగారు ఏమీ అనలేక తల ఒంచుకునే "చారు పోయ్యమన్నావా, నాయనా" అంటుండగానే ఉత్తరాపోసన పట్టి నేనూ లేచా. నాకుమాత్రం ఎలా సయిస్తుంది అన్నం?... ఎవరూ అన్నం తిన్నట్లు కనిపించలేదు ఆ పూట...

మూడేళ్ల యింతర్వాత యిప్పుడేగా నేను ఏజెన్టునుంచి మూడు నెలల శలవు తీసుకువచ్చింది? రైతులూ, వాళ్లూ చాలామందొచ్చారు. వాళ్ళతో మాట్లాడి మూడింటికి లోపలి కొచ్చేసరికి చాపమీద బోర్ల గిలా పడుకునుంది సీత. "మీ అత్తగా రెక్కడ సీతా?..." అన్నా... ఉలిక్కిపడి లేచి, పమిట సవిరించుకుంటూ కళ్లు తుడుచుకుంది. కళ్లు వాచివున్నాయి. మొహం అంతా నలిగి చెరువులోంచి కొసి పారేసిన కమలమల్లే వుంది. రేగినజుట్టు మనస్సులోని చిక్కులికి సూచికల్లే భయ పెడుతోంది.... "పురాణాని కెళ్లారు..." అని నా ప్రశ్నకి సమాధానం చెప్పి, లోపలికి తప్పకోటానికి ప్రయత్నిస్తుంటే నేనే ఆపి "మధ్యాహ్నం భోజనాలముందర ఏమిటా బీభత్సం?" అని అడిగా. చెప్పక తప్పలేదు. చెబుతూ ఏడ్చింది. ఏడుస్తూనే నవ్వింది కాసేపు. కొంత దాచింది. చెప్పక్కర్లేంది కొంత చెప్పింది. తన్ను తాను తిట్టుకుంది. సంఘాన్ని తిట్టింది. ఆ పట్టువిడుపులికి కారణం నాకు యిప్పుడే కొంచెంకొంచెం తెలిసింది. సీత చేజ్లో బండిన అన్నం తినడట మొగుడు. దానితో మాట్లాడడుట. మొహంచూస్తే అసహ్యించుకుంటాడట. అత్తగారు మాత్రం ఎంతో ప్రేమగా వుంటుంది. అన్న పానాల కేమీ లోటులేదు. నగానాణెంమా పెలా వున్నా, బట్టికి పాచకీ ఏమీ ఇబ్బంది పెట్టరు. అత్తగారు

ఒకత్తే పనిచేసుకోలేకపోతే, చాటుగా వచ్చుడి, అది చెయ్యడం, వడియాలు వేయించడం కద్దు సీతకూను. కాని ఆ సంగతి తెలిస్తేమటుకు నానారాధాంతం చేసి తల్లిని కొడతాడట. సీతనిమాత్రం ఏమీ అనడు.

“సీలోపం ఏమీ లేదా?” అని ప్రశ్నించక తప్ప లేదు నాకు అన్నీవిన్నాక. “లేకేం? నే నీపుటక పుట్టడమే లోపం! చదువుకోటం మరిసి.” అంటూ మళ్ళా ఎక్కెక్కేడవటం మొదలెట్టింది. నేను అనవసరంగా పాపం ఆ అమ్మాయిని కలవరపెడుతున్నానేమో! “అది కాదు సీతా, మాటవరస కన్నా.... నిజాని కటువంటి మొగుడితో ఎల్లా మెలగటా... సీలోపం ఏముంటుంది?... ఎదో అన్నా తప్పితే!”...అని ఓదార్చబోయా. “నిజం చెబుతున్నా బావా! నా తప్ప నేను ఒప్పుకుంటున్నా నీదగ్గర,...నాగుండెల తాళం తీసేశావు నువ్వు మళ్ళీ ని...నాలుగేళ్ళ క్రితం వినాయక చవితినాడు, మాపూర్ణో వినాయకుడి బొమ్మవెనుక నాచేతిలో చెయ్యేసి నువ్వు చెప్పిన మాటలు గుర్తున్నాయా?” అంది. సీతమాపులు నా హృదయంలో గుచ్చుకొని కేదన కలిగిస్తున్నాయి. “అవును సీతా, నాతప్ప క్షంతవ్యంకాదు...కట్నానికి ఆశపడి వేరే సంబంధం చేసుకున్నా - సీకిచ్చిన వాగ్దానాన్ని భంగంచేసి...” అన్నా తలొంచుకొని. “కాని సీకూ ఉన్న సంబంధం బిచ్చిందికదా, సుఖపడతా వనుకున్నా తప్పితే...” అని యికా ఏమో అనబోతుంటే, రోపంగా చూస్తూ “ఎంత పూడిపోయింది బావా, నీ హృదయం! స్త్రీహృదయం ప్రేమించిన వస్తువుని మరిచి పోలేను బావా! పరిసరాలు బలవంతంచేసి మరిపింప చూచినా, ఆ వస్తువు స్థానంలో మరోవస్తువుని వుంచుకోటం అసాధ్యం స్త్రీకి...” అంది. ఊపిరి త్వరత్వరగా విడుస్తూ ముక్కుపుటా లెగరేస్తోంది. నేనేమీ మాట్లాడలేకపోయా. మల్లా సీతే అందుకొని... “నా కాశ్చర్యంగా వుండేది, అక్కగారితో ఎలా మెలిగేవాడివా నువ్వు అని... బహుశా యిక్కడ నామాదిరే నువ్వు బాధపడుతున్నా వనుకుని సంతోషిస్తూ వుండేదాన్ని...అది ఏడుపేనేమో !...కాని నిరుడు నీకు మొగపిల్లాడు పుట్టాడని వినగానే...నాకు నీ మీద అంతులేని అసూయ పుట్టింది...అమితమైన అనవ్యం కలిగింది... లేదు, లేదు బావా!...అనవ్యం కలగలేదు బావా!.....

నా మీదే నాకు ద్వేషం పుట్టింది నాకు చావు రాదేం?” అని మళ్ళా ఏడవటం మొదలెట్టింది. నేను కొయ్యబొమ్మల్లే నిలబడిపోయా. నాకు తెలీకుండానే నేను ఒకరి జీవితంలో ఎంతటి తుపాను రేకెత్తించా? నాపెళ్ళయిన కొత్తలో కొద్దిరోజులేమన్నా సీతవిషయం గుర్తువచ్చేదేమో. మేము కలిసి మెలిసి ఆ కున్న ఆటలూ, పాడుకున్న పాటలూ, మాట్లాడుకున్న మాటలూ, చేసుకున్న వాగ్దానాలూ అవీని. కాని నాభార్య కాపరాని కొచ్చినవెంటనే అవన్నీ తేలిగ్గానే మరిచిపోయా. కాని, సీతో? అన్ని స్మృతుల భారాన్నీ పాపం ఆ లేతహృదయం మోసుకు తిరుగుతోందే! నాకు హృదయం వుందా అనలు? నానైచ్యం నాకు అవగతమవుతోంది కొంచెంకొంచెంగా.

“క్షమించు సీతా !...అదే కారణమా ?... అన్నా పుడుపడ్డ గుండెతో.

“అవును బావా! సీతో నాకు రహస్యంలేదు. ఉన్నా దాచలేను...ఆ రైల్లు ఆయనెంతో సహనం పట్టారు. అనుసయించారు. ప్రార్థించారు. క్షమించారు. ...కాని నాకు మొదటినుంచీ ఆయనంటే చిన్నచూపే ...పెద్దచదువు లేదనీ...పల్లెటూరనీ...రూపం లేదనీ... ఇంతకీ చెప్పానుకదూ !...ప్రేమించిన ఒక వస్తువు స్థానంలో ఇంకోవస్తువుని వుంచుకోటం స్త్రీహృదయానికి చేతకాదని...సిగ్గువిడిచి చెబుతున్నా. బావా...తాక నియ్యలేదు నేను...”అంటుంటే సిగ్గుతో ఎర్రబారిన బుగ్గలు దుఃఖంతో గజగజలాడాయి.

కళ్లు చెమ్మ గిలాయి. గార్లదికతో...“ఎంత ఘోరం సీతా !...” అన్నా...సీత గంభీరంగా ఒక్క ఊణం ఊరుకుని “తరవాతతరవాత ఆయనకే అనవ్యం వేసి, నేను బండిన అన్నం తిననని శపథంపట్టారు... నాలోని వాంఛలన్నీ పడుకుని దీర్ఘసుషుప్తి పొందే కాలంలో నీ పుత్రోదయవార్త వాటికి మల్లా గిలిగింత పెట్టింది. అయితే ఏం? నాలోని అహంభావం వాటిని తలెత్తనియ్యకుండా జయప్రదంగా తొక్కిపట్టింది. మా అత్తగారి ప్రేమ నాశరీరాన్నీ, మన మధురస్మృతులు నా మనస్సునీ బతికిస్తూఉచ్చాయి”...ఊ-మాత్రం కొడుతూ నేను ఆత్రంగా వింటున్నా. సీత కథనం సాగించింది

మధ్య మధ్య ఎగపీలుస్తూ, దుఃఖపుగుక్కలు మింగు తూను. "అకస్మాత్తుగా నువ్వురావటం నన్ను కవ్వించింది. ఈ నాలుగేళ్లూ అనంతంలో కలిసిపోయి, ఆ వినాయకచవితి వెళ్లిన పంచమే యివాళ అనిపించింది కాని యీ నాలుగేళ్లూ చెరిపేసి, ఆపంచమినుంచీ జీవితం మొదలెట్టటానికీ వీలుంటుందీ?...!" అంటూ మళ్లీ వెచ్చని కన్నీళ్లు కార్చింది.

ఇన్నేళ్లనుంచీ పేరుకునివున్న నేను మొయ్యాలిని భారం ఒక్కసారిగా నామీద వడినట్టనిపించింది. ఇన్నేళ్లూ నేను పొందటానికి అర్హతలేని సౌఖ్యం పొందాను. ఇహ నాకు తహతహ పుట్టింది. నేనే చెయ్యాలి యిప్పుడు? "వీలుంటుంది సీతా, తప్పకుండా. జీవితమే ఒక కష్టకరమైన రాజీ. నేను క్షయించరాని తప్పచేళానని యిప్పుడు నువ్వు చెప్పేదాకా నాకు బాగా తెలీలేదు. కాని నువ్వు చేసిన తప్పు తక్కువది కాదు. రెండుజీవితాలు యింతవరకూ బాధపొందాయి. ఇలాగే జరిగితే యింకా రెండుజీవితాలు భ్రష్టం అవుతాయి..." అన్నా గంభీరంగా. ఉలిక్కిపడి "అదేమిటి బావా?" అంది, అనలే పెద్దకళ్లని యింకా పెద్దవిచేసి ఆదుర్దాగా చూస్తూను.

"అవును సీతా, నాకూ మీ అక్కయ్యకీ ఇహ సంబంధం వుండదు." అన్నా అదేఫోరణిలో.

"ఏ జన్మలోనో చేసుకున్నది యిప్పుడనుభవిస్తున్నా. ఈ జన్మలో మళ్లీ యింకో పాపకర్మమా?" అంది లేనినవ్వు తెచ్చుకొని శుక్కుంగా.

"నేనూ శపథం చేస్తున్నా, నీకాపరం కుదట పడందే, నేను సుఖంగా వుండడానికి నాకు హక్కులేదు కనుక నేను చెప్పినట్లు నువ్వు చేసితీరాలి."

అని లేచా. నీర తెల్లబోయి చూస్తూ నుంచుంది. నేను వీధిగుమ్మం దిగుతుంటే నీర అత్తగారు పురాణం నుంచి తీరిగి ఒస్తోంది. ఆవిడతో టూకీగా రెండుముక్కలు చెప్పి సరాసరి రామందగ్గరి కెళ్ళా పోలానికి.

అతను పాపం చింతచెట్టుక్రింద దిగాలపడి కూచునివున్నాడు. నేను వీపుమీద చరిచి అన్నీ గుచ్చి గుచ్చి అడిగా. నీర చెప్పిందంతా నిజమే. ఇప్పటికీ ఆ అమ్మాయంటే ప్రేమే ఆతనికి. కాని అతనుమాత్రం ఏం చేస్తాడు? అతన్నీ ఒప్పించా

* * * *

ఆ రాత్రి నీతే వంటచేసింది. తనే ఒడ్డించింది. నేనూ, రామం కలిసే భోజనం చేశాం—రాత్రి గదిలో కెళ్లేటప్పుడు నాకుకూడా సమస్కారం చేసిందినీర. పాపం, ముసలమ్మ సంతోషానికి మేరలేదు... తెల్లారి నీర సిగ్గుతో నాకు కనిపించకుండా తప్పకొని తిరుగు తూంటే "...దంతావధానం అయిందా?" అన్నా నవ్వుతూ. గట్టిగా కళ్లుమూసుకుని పళ్లుచూపిస్తూ లోపలికి వెళ్లిపోయింది.

